

Danske læger i etisk dilemma

Danske læger vil ikke som de belgiske udstede jomfruelighedsattester. Men de føler sig ligeså meget klemmt mellem det etiske aspekt og muligheden for at hjælpe kvinderne.

SHIDA CHAYESTEH

Danske læger står i det samme etiske dilemma som deres belgiske kolleger. Også selv om alt tyder på, at de fleste danske gynækologer og praktiserende læger afviser den belgiske lægelige praksis om, at underskrive en bekræftelse på at en patients mødom er intakt.

»Jeg har en del gange oplevet at stå i det dilemma, at en familie kom slæbende på deres datter for at få bevis for hendes uskyld. Jeg måtte afvise dem, for jeg følte ikke, jeg kunne blande mig i det. Men det var en svær situation«.

Sådan beskriver praktiserende læge på Nørrebro Flemming Skovsgaard det dilemma, han sommetider har stået i. Han har i årene talt med kolleger, der har oplevet det samme, men Politiken erfarer, at

lægerne generelt er meget forsigtige med at udtale sig om problemet, fordi de vil beskytte deres patienter.

Formanden for Dansk Selskab for Gynækologi og Obstetrik, Helle Meinertz, er meget forbavset over at høre, at lægerne underskriver såkaldte jomfruattester i Belgien.

»Jeg har aldrig hørt om det herhjemme. Jeg kunne ikke forestille mig, at nogen ville stille op til den slags. Det er jo som om, kvinden er en handelsvare og man skal se, om hendes tænder er okay«, siger hun og tilføjer, »det er så uetisk«.

På Hvidovre Hospitals gynækologiske afdeling, som er en af de største gynækologiske afdelinger i Danmark, har man heller ikke hørt om de såkaldte jomfrueattester. Alligevel er problematikken også meget aktuell i en dansk sammenhæng. Ole Hartling, der er tidligere formand for Etisk Råd, kender til den etiske diskussion herhjemmefra, men også fra udlandet.

»Jeg har været til møder med praktiserende læger, hvor nogle har nævnt, at de har fået forespørgsler om jomfrueattester. Dem jeg snakkede med, havde afvist at gøre det. Nogle af dem havde også forsøgt at spørge manden, hvad han havde følt sig nødsaget til at henvise pigerne til en plastikkirurg.

»Det her viser, hvor svære etiske dilemmaer er. Begge dele har jo noget på sig - det ene handler om det nære, skal vi hjælpe kvinden? Det andet spørgsmål er, skal man gøre det med alle midler? Skal man ikke i stedet markere, at det er et vanvittigt ønske. Jeg vælger nok mest at sige, at læger over en bred kam skal sige, det ikke er lægegerning«, siger han.

»Men jeg må samtidig sige, at jeg har forståelse for, at nogen har det synspunkt, at man hjælper ved at udstede attester. Pigerne er i et reelt dilemma, det må man forstå. De er i et dilemma mellem den adfærd, som de ser som naturlig, og som de lærer af samfundet, og den adfærd der forventes af dem fra en anden side«.

Mange unge piger med muslimsk baggrund har i årenes løb kontaktet socialarbejder Manu Sareen, fordi de har været meget optagede af ikke at blive snuppet uden en mødom. Han har i mange tilfælde følt sig nødsaget til at henvise pigerne til en plastikkirurg.

»Det var ikke med min gode vilje, men man står der med et ungt menneske, der er dybt på røven. Hvad fanden gør man så?«, spørger han.

Manu Sareen mener, det er vigtigt, at man prøver at snakke med de unge om at stå fast, selv om det er ikke nemt. Som socialarbejder må man også have respekt

for, at det ikke er alle, der er klar til det oprør, man selv er klar til, siger han.

»Du står over for et dilemma; hvis du hjælper kvinderne, understøtter du et eller andet fuldstændig sindssygt. Hjælper du dem ikke, er alternativet, at de får store problemer«, siger han.

Som tegn på at efterspørgslen efter en ny mødom er til stede, tilbyder en række danske private hospitaler operationer, der kan genskabe jomfruhinden, hvad der i lægefagligt sprog kaldes en hymenplastik-operation.

Gynækologen Christine Felding, der har privat praksis i Charlottenlund, har ikke noget imod at fortælle om operationerne. Hun er specialist i at rekonstruere mødomme, som hun i år har udført mellem 30 og 40 af. Hver gang pressen tager problematikken op, stiger det tal dog ret drastisk, siger hun.

»Det er vel min form for ulandsbistand, at jeg en gang imellem hjælper piger i nød. Det er ikke en type operation, jeg er vild med at lave. Jeg mener, læger skal operere og hjælpe, når der er tale om sygdom. Det er en manglende mødom ikke. Hvis pigerne vil have en attest af mig, så får de det bare, men jeg lyver ikke om, hvorvidt jomfruhinden er intakt«, siger Christine Felding.

shida.chayesteh@pol.dk

Rekonstruktion af Jomfruhinden

Jomfruhinden er en tynd sene eller membran, som sidder omkring 1,5 cm inde i skeden. Membranen dækker ikke hele åbningen, men er nærmere en kant med en blomsterformet åbning i midten. Når den brydes, forsvinder den ikke, men den flosser eller får slidser.

På græsk kaldes membranen Hymen efter ægteskabesguden, og siden oldtiden har den været et symbol på jomfruelighed.

I en række kulturer i Mellemøsten og Afrika, og blandt udvandrere fra disse regioner er det ilde set, hvis jomfruhinden ikke er intakt, når der indgås giftermål. Derfor får en del kvinder den rekonstrueret af denne årsag.

Der er flere metoder til at rekonstruere jomfruhinden. En måde er, at man syr de slidsele dele sammen igen, så åbningen bliver mindre og på den måde genskaber den nogenlunde, som den så ud inden den blev brudt, og så

vil den i mange tilfælde bløde, når den brydes igen. Et lignende indgreb udføres hos nogle kvinder efter svære fødsler.

En anden metode er at sy en lille selvopløselig tråd fra kant til kant. Tråden vil strække membranen en smule, når den brydes ved samleje, så der kommer lidt blod. Denne metode kan benyttes i tilfælde, hvor der stilles krav om at kvinden skal være 'jomfru', når der indgås ægteskab og at et af beviserne er blod på lagenet efter brude-natten.

I udlandet reklamerer private klinikker desuden med metoder, hvor små kapsler eller poser med et blodlignende stof fastgøres til hinden for at skabe illusionen om blødning efter et samleje. Indgrebene kan foretages under lokalbedøvelse.

Kilder: Wall Street Journal, Rigshospitalet, Danske Privathospitaler, Sex og Samfund